

Prešovské politologické dny

Zdeněk Koudelka

Ve dnech 25. – 26. 9. 1996 se uskutečnil na Filozofické fakultě UPJŠ v Prešově již 2. ročník mezinárodní konference Prešovské politologické dny na téma „Politický systém Slovenské republiky – stav, kontexty, perspektiva“, kterou pořádala Katedra sociálně-politologických věd. První den se konalo jednání v plénu, kde vystoupili s hlavními referáty Dušan Leška z Komenského univerzity v Bratislavě, Darina Malová z Filozofické fakulty, Miloš Řehůřek z Ústavu státu a práva Slovenské akademie věd a poslanec Národní rady Jozef Košnár. Následně pokračovalo jednání ve třech sekcích a to sekci politologicko-právní, sekci sociologicko-filozofické a sekci ekonomické.

V nejvíce obsazené sekci politologicko-právní vystoupili s příspěvky mimo jiné Imrich Kanárik a Gabriela Dobrovičová z košické Právnické fakulty UPJŠ (problematika samosprávy) a jediný moravský referující Zdeněk Koudelka z Právnické fakulty Masarykovy univerzity v Brně (možnost změny Ústavy SR). Diskuse v sekci se soustředila na problém současného stavu politického systému na Slovensku a na oblast vztahu státu a samosprávy. V oblasti politického systému byl středem zájmu vývoj v politických stranách v současné napjaté etapě uvnitř slovenské vládní koalice i vztahy mezi opozičními stranami navzájem se zaměřením na národní vliv i vliv církve v politickém životě. Tématem diskuse se stala možná změna volebního systému z poměrného na většinový či kombinovaný. K této otázce přistupují politické strany především z pohledu vlastního budoucího volebního úspěchu, proto tuto myšlenku prosazuje největší politický subjekt HZDS, ale nepodporují ho ani jeho vlastní malí koaliční partneři Slovenská národní strana a Sdružení dělníků Slovenska. Plány na různé volební systémy existují zatím pouze v pracovních návrzích Ministerstva vnitra, přičemž není ještě jasné, zda-li by byla preferována v případě většinového systému jeho varianta prosté (jednokolová volba) nebo absolutní většiny (dvoukolová volba). V diskusi byla zdůrazněna i vzhledem k novému správnímu spořádání Slovenska důležitost volební geometrie, tedy rozdělení Slovenska na různé volební obvody, jejichž složení může do značné míry ovlivnit následné výsledky voleb.

Druhým živě diskutovaným tématem bylo rozdělení Slovenska na nové kraje a okresy a zvláště vztahu vlády a místní státní správy k orgánům samosprávy

a to jednak obcím a v důsledku přijímání nového zákona o vysokých školách k akademickým orgánům. V diskusi byl rozebrán problém postavení obce jako veřejnoprávní korporace v oblasti soukromého práva a dále v oblasti veřejnoprávní regulace (vydávání obecně závazných nařízení). Z tohoto pohledu byla diskutována i praxe ústavních soudů ČR v Brně a SR v Košicích, kdy Ústavní soud v Brně se k vydávání obecně závazných vyhlášek v samostatné působnosti, které ukládají povinnosti, staví velmi zužující z pohledu samosprávy.

Organizátoři konference uspořádali výborný společenský večer pro účastníky. Upozornit lze na to, že v sekci politologicko-právní moderátorky dobře nezvládly svou roli v časovém řízení jednotlivých vystoupení a svého postavení zneužívaly ke komentování a kladení otázek poté, co již jiným účastníkům znemožnily vystoupit uzavřením diskuse. Přesto byla konference úspěšná a rada účastníků již svou spokojenost vyjádřila ochotou přijet na další ročník konference.